

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/75/2015
Identifikačné číslo spisu:	7112224472
Dátum vydania rozhodnutia:	29.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7112224472.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa T., bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. Marekom Voľanským, advokátom v Košiciach, Magurská 4, proti odporkyni V., bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. JCLic. Tomášom Majerčákom, PhD., advokátom v Košiciach, Južná trieda XX, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. N., nar. XX.X.XXXX a Z., nar. X.X.XXXX, na čas po rozvode manželstva, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice IV, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 45 P 31/2013, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30. mája 2014 sp. zn. 8 CoP 443/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie navrhovateľa - otca maloletých detí A. o d m i e t a.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporkyni náhradu trov dovolacieho konania vo výške 69,89 eur k rukám právneho zástupcu odporkyne JUDr. JCLic. Tomáša Majerčáka, PhD., advokáta v Košiciach, Južná trieda 28, do 3 dní.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II rozsudkom z 3. septembra 2013 č. k. 45 P 31/2013-96 rozviedol manželstvo navrhovateľa T. uzavreté s odporkyňou V. rod. IM. dňa 28.7.2007 zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Mestskej časti Košice - Staré mesto, vo zväzku 128, ročník 2007, na strane 46, pod poradovým číslom 320. Maloleté deti A., nar. XX.X.XXXX a Z., nar. X.X.XXXX pre čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. N. sumou 110 eur mesačne a na výživu mal. Z. sumou 90 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Výslovil, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 30. mája 2014 sp. zn. 8 CoP 443/2013 zmenil rozsudok v napadnutom výroku o výživnom tak, že zaviazal navrhovateľa prispievať na výživu mal. N., nar.

XX.X.XXXX 150 eur mesačne a na výživu mal. Z. nar. 7.8.2009 110 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci dopredu odporkyni od právoplatnosti výroku o rozvođe manželstva.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie a žiadal, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie alternatívne, aby zmenil rozsudok krajského súdu a potvrdil rozsudok okresného súdu, ako vecne správny. Uviedol, že v konaní došlo k vadám podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie veci z dôvodu, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2, písm. a/ až c/ O.s.p.). Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 238 ods. 1 O.s.p., keďže bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Poukázal na nepreskúmateľnosť predmetného rozsudku odvolacieho súdu, absenciu riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Mal za to, že postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu (č. l. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie zamietol a priznal jej náhradu trov dovolacieho konania.

Kolízny opatrovník k dovolaniu navrhovateľa uviedol, aby dovolací súd rozhodol na základe dostupných dôkazných materiálov s poukazom na odôvodnené potreby maloletých detí pri zohľadnení príjmov a majetkových pomerov oboch rodičov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade so zákonom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, ale dovolanie navrhovateľa je vylúčené ustanovením § 238 ods. 4 O.s.p., ktoré zakotvuje zásadu, podľa ktorej dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine, pričom výnimku z tejto zásady predstavujú rozsudky o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva a o osvojení, ktorú je však možné aplikovať len za predpokladu, že by dovolanie bolo prípustné podľa ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. V preskúmvanej veci ide o určenie vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, teda o takú vec, ktorá je upravená zákonom o rodine a uvedená výnimka sa na ňu nevzťahuje. Prípustnosť dovolania je preto v zmysle ustanovenia § 238 ods. 4 O.s.p. expremis verbis vylúčená.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej len „§ 237 O.s.p.“), či už to účastník namieta alebo nie, neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písm. a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí.

Dovolateľ tvrdil existenciu vady uvedenej v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p. a v síce nedostatku riadneho odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu. Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd však nezistil existenciu tejto vady.

Dovolateľ dovolanie takisto odôvodnil odkazom na ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (t. j., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci).

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) na ktorú musí dovolací súd prihladiť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné. Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. Keďže dovolanie navrhovateľa nie je procesne prípustné, nemohol sa dovolací súd zaoberať dovolateľom namietanou inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Dovolateľ napokon tvrdil, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba) procesne prípustné dovolanie (por. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (por. R 54/12).

Nakoľko prípustnosť dovolania navrhovateľa nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z § 237 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie v súlade s ustanovením § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom riadiac sa právnou úpravou odvolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Napokon dovolací súd poukazuje na Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3.12.2015, ktoré bolo publikované v Zbierke Stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 2/2016 a ktorého právna veta znie: Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Preskúmaním predmetnej veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa ako aj odvolacieho súdu zodpovedá požiadavkam kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a nemožno ich označiť ako

nepreskúmateľné.

Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky účastníkom navrhované dôkazy, alebo nevykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (§ 237 písm. f/ O.s.p.), lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť pred súdom konať (R 37/1993 a R 125/1999).

O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 144 veta druhá O.s.p. a priznal jej náhradu trov konania. Odporkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhovateľa sa domáhala trov dovolacieho konania, trov právneho zastúpenia, ktoré pozostávajú za 1 úkon a to vyjadrenie k dovolaniu 61,85 eur + 8,04 eur režijný paušál (§ 13a ods. 1 písm. c/ a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.), spolu 69,89 eur (§ 243b ods. 5 O.s.p., v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 144 veta druhá O.s.p. Úkon (prevzatie, príprava veci) nebol dovolaciemu súdu preukázaný, keďže právny zástupca zastupoval odporkyňu v pôvodnom konaní).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.